

Klaar voor je eerste subsidie aanvraag?

Stappenplan voor creatieven

Al nagedacht hoe jouw subsidieaanvraag gaat opvallen?

Een leuk idee voor een creatief project maar te weinig geld om het op de rails te zetten? Soms kan een subsidie uitkomst bieden. De run op de subsidieruif is alleen zo groot dat een vage of slordige subsidieaanvraag bij voorbaat op de grote stapel afwijzingen terechtkomt. Het goede nieuws is dat er in Nederland heel veel fondsen zijn, allemaal met hun eigen insteek en subsidiecriteria. Bekende fondsen zijn het Prins Bernhard Cultuurfonds of het Mondriaanfonds voor beeldende kunstenaars of het Sena Performers Muziekproductiefonds voor musici. Met deze basisregels voor het schrijven van een subsidieaanvraag maak je meer kans om op te vallen en wél in aanmerking te komen voor de subsidie. Veel succes!

We zetten de belangrijkste stappen voor een goede aanvraag op een rijtje

Stap 1. Bereid je voor

1. Het begint met een goed idee

Door je idee te toetsen aan de mening van anderen scherp je het verder aan en kun je het goed verwoorden. Beschrijf je project op een heldere manier, die tekst kun je later ook weer gebruiken voor je PR. Bekijk je project als een product waar een begin en een eind aan zit. Je moet in ieder geval de volgende vragen in je beschrijving kunnen beantwoorden:

- Wie ben ik?
- Wat is mijn product?
- Wat wil ik ermee bereiken?
- Wanneer voer ik het uit?
- Hoe onderscheidt het zich van andere concurrerende projecten?
- Wat is de plaats van mijn project in het totale aanbod van andere projecten?

2. Kies een goede insteek

Formuleer een uniek verkoopargument van je project op basis van de omschrijving die je bij het voorgaande punt gemaakt hebt.

3. Maak een gedegen tijdsplanning van het project.

Dat kan door een tijdschema op te stellen waarin je de logische fasen van je project benoemt. Beschrijf de hoofdactiviteiten per projectfase met een planning van de tijd die je daarvoor nodig hebt. Daarbij moet je vragen beantwoorden als:

- Wanneer wil ik optreden?
- Wanneer repeteren?
- Op welk moment wil ik de financiering rond hebben?
- Is er voorfinanciering nodig? Zo ja, hoe regel ik dat?
- Wanneer kan ik de musici/medewerkers betalen?
- Hoe lang van te voren begin ik met het verkopen van mijn optredens?
- Sluit de tijdsplanning aan bij de aanvraagprocedures en beslistermijnen van de fondsen? Ieder fonds heeft z'n eigen deadlines en beslistermijnen. Bij sommige fondsen kun je maar op één moment in het jaar een aanvraag doen en valt de beslissing een half jaar later. Als je daar niet op bedacht bent, kan het zomaar gebeuren dat de financiering van je project pas rondkomt als je het al hebt afgeblazen wegens geldgebrek.

4. Richt je begroting in

Als je project nog in de grondverf staat, is het meestal moeilijk om een compleet uitgewerkte begroting op te stellen. Daarom kun je het beste twee begrotingen maken:

- één minimale begroting, die uitgaat van de minimale kosten, waarin je vaststelt welke dekking je echt nodig hebt om het project te kunnen realiseren.
- een wensbegroting waarin je berekent hoeveel geld er nodig is om alles te doen wat je gepland hebt.

De wensbegroting gebruik je voor je subsidieaanvraag. Stelregels bij alle aanvragen zijn: begroot niet te hoog (realistisch), maar ook niet te laag. Voer geloofwaardige bedragen op en let er op dat je geen kostenposten vergeet. Zorg ervoor dat de tekst van je begroting helder is en goed past bij het financiële gedeelte. Vergeet niet om in je dekkingsplan je eigen investeringen en die van derden te benoemen. Zo krijgt de subsidiegever een reëel beeld van de omvang van je project en de betrokkenheid van andere fondsen. Ook laat je daarmee zien dat je alles in het werk stelt om de financiering van je project rond te krijgen.

5. Bekijk welke subsidiebronnen er zijn

Je kunt het grote aanbod aan subsidiebronnen grofweg indelen in de volgende categorieën :

- Overheidsfondsen, die je weer kunt onderverdelen in landelijke, provinciale en gemeentelijke fondsen. Een bekend publiek fonds is het Mondriaan Fonds, hét stimuleringsfonds voor beeldende kunst en cultureel erfgoed in Nederland. Het maakt plannen, projecten en programma's mogelijk van kunstenaars, tentoonstellers, makers en critici, musea en andere kunst- en erfgoedinstellingen, én uitgeverij en opdrachtgevers.
- Particuliere fondsen. Een bekend particulier fonds is het Prins Bernhard Cultuurfonds waar talloze kleinere particuliere fondsen zijn ondergebracht. Maar ook banken en particuliere geldschieters kun je onder dit rijtje scharen.
- Fondsen van auteursrecht- en naburige rechtenorganisaties. Subsidies uit de collectieve fondsen van o.a. BUMA, Sena Performers en NORMA worden besteed aan sociaal culturele projecten voor componisten en uitvoerende kunstenaars. Zo hebben al talloze musici geprofiteerd van het Sena Performers Muziekproductiefonds.
- Overige fondsen zoals bv. Kiwani's, Rotary- en Lions Clubs.

6. Ga na waar je subsidie voor wilt aanvragen.

- Gaat het om een **meerjarige subsidie** voor projecten die je met je ensemble, band of orkest wilt uitvoeren? Dan kun je bij de overheidsfondsen subsidie aanvragen. Stel je in op een tijdrovende aanvraagprocedure waar je o.a. op je artistieke kwaliteiten en je betekenis voor de landelijke/regionale cultuur wordt beoordeeld door de Raad voor Cultuur, beoordelingscommissies of andere provinciale en gemeentelijke artistieke commissies.
- Ook subsidies voor één **project** kun je aanvragen bij rijks- en particuliere fondsen, gemeenten en provincies.
- Vraag niet alleen subsidie aan voor het hele project bij één fonds maar knip je project op in verschillende onderdelen en kostensoorten. Per onderdeel/kostensoort vraag je vervolgens subsidie aan bij uiteenlopende fondsen. Dit is een voorwaarde voor succes omdat één fonds zelden of nooit de totale financiering van een project voor z'n rekening neemt. Kostensoorten die voor subsidie in aanmerking komen zijn bijvoorbeeld: reiskosten, publiciteitskosten, kosten van een concert in één gemeente of regio en kosten voor het maken van een compositie voor het project of kosten voor een educatieve activiteit.

- Voor **stipendia (werk- en leefbeurzen), reis- en studiebeurzen** of de financiering van je instrument kun je zowel bij rijks- als bij particuliere fondsen terecht.

Stap 2. Kies de subsidie en het fonds dat bij je past

Aan de hand van punt **5** en **6** kun je nu voor jezelf vaststellen welk soort subsidie je wilt aanvragen en bij welk type fonds je dan moet aankloppen. Dit geeft je alvast een beginpunt voor je zoektocht in het subsidielabyrint. Let er ook op hoeveel subsidie het fonds ter beschikking heeft. Behoor je tot de doelgroep van het fonds? Pas je in het beleid en de regio/gemeente waarvoor het fonds subsidie verstrekt? Bijna alle fondsen hebben een eigen website waar je het antwoord op deze vragen kunt vinden. Stel nu een top-5 op van fondsen waar jouw aanvraag het meest kansrijk is.

Stap 3. Scherp je aanvraag aan en werk uit

1. Vraag advies bij de consulent of commissiesecretaris

De fondsen in jouw top-5 hebben bijna altijd een consulent of commissiesecretaris. Vraag ze om advies voordat je een definitieve subsidieaanvraag opstelt. Zij kunnen meestal goed inschatten of het voor jou zin heeft om subsidie aan te vragen bij het fonds. Bovendien weten ze welke eisen, motieven en criteria doorslaggevend zijn bij de beoordeling van jouw subsidieaanvraag omdat ze ook de vergadering van de beoordelingscommissies bijwonen. Door deze informatie ben je veel beter in staat om met je subsidieaanvraag in te spelen op de eisen en verwachtingen van het fonds. Ook voorkom je dat je bij de verkeerde fondsen een aanvraag doet. Scheelt veel tijd en frustratie.

2. Leg subsidiecriteria naast je eigen doelstellingen

Zet de subsidiecriteria van je favoriete fondsen tegenover je eigen doelstelling. Kijk of ze op elkaar aansluiten en of de criteria passen bij het uiteindelijke (artistieke) resultaat dat je wilt bereiken. Als hulpmiddel kun je de stappen uit de voorbereidingsfase van deze checklist herhalen. Als je jouw project volledig moet omgooien en je jezelf in de moeilijkste mentale bochten moet wringen om aansluiting te vinden, weet je dat de kans op een toekenning van dit fonds nihil is. Stel zo nodig een nieuwe top-5 van favoriete fondsen op.

3. Scherp je projectbeschrijving verder aan

Ga na of je de beschrijving van je project nog verder kunt aanscherpen op basis van de adviezen en informatie die je hebt ingewonnen. Formuleer op een positieve manier wat je voor wie gaat produceren, waarom je dat wilt en wie de productie gaat uitvoeren. Beschrijf hoe je dat gaat doen en waar en wanneer het plaatsvindt. Houd het concreet en beknopt en maak altijd gebruik van de standaard subsidieformulieren van het fonds voor de projectbeschrijving en begroting. Zorg ervoor dat de beslissers binnen enkele leesminuten te weten kunnen komen wat de kern van het project is en hoeveel geld je daarvoor aanvraagt. Bepaal op basis van deze beschrijving wat je definitieve unieke verkoopargument is. Wanneer je een passende fondsen top-5 hebt samengesteld sluit dat naadloos aan bij de toetsingscriteria van deze fondsen.

4. Bepaal de organisatievorm voor het project

Bijna altijd moet je een rechtspersoon oprichten om in aanmerking te komen voor subsidie. In een beschrijving van de projectorganisatie geef je weer wat de formele onderlinge verhoudingen zijn tussen instellingen, collega's en partners die bij het project betrokken zijn. Wie heeft de zakelijke en wie de artistieke verantwoordelijkheid? Wie kun je waarop aanspreken?

5. Pas de tijdsplanning aan als dat nodig is

Controleer of de tijdsplanning die je bij 1c hebt gemaakt aansluit bij de aanvraagprocedures, indientermijnen en beslistermijnen van jouw fondsen top-5. Pas je tijdsplanning zo nodig aan maar zorg dat hij realistisch blijft.

6. Maak een definitieve begroting en dekkingsplan

Gebruik je wensbegroting als uitgangspunt voor je definitieve begroting. Fondsen hebben vaak een eigen aanvraagformulier waarop je je begroting moet invullen. Een veel voorkomende eis is dat je ook inkomsten uit andere bronnen ontvangt of zelf investeert in je project. Andere inkomstenbronnen zijn o.a.: entreegelden, vergoedingen door het podium waar je optreedt, andere fondsen, crowdfunding, sponsoring (al of niet in natura), giften en merchandising. Benoem deze bronnen in je dekkingsplan zodat de subsidiegever inzicht heeft in de manier waarop je de kosten wilt dekken. Let er op dat je een bedrag vraagt dat het fonds ook echt kan geven. Als je een te hoog bedrag vraagt, dat in geen verhouding staat tot het fondsbudget, verdwijnt jouw aanvraag naar de prullenbak.

Stap 4. Dien je aanvraag in

Doorloop punt 3 van deze checklist nog eens om te controleren of je de aanvraag voldoende hebt uitgewerkt en aangepast. Nadat je de aanvraag hebt ingediend, duurt het meestal 3 tot 5 maanden voordat de fondscommissies hun oordeel hebben geveld en je een definitieve toezegging of afwijzing ontvangt.

Stap 5. Rapporteer aan de subsidieverstrekker

Als de subsidie eenmaal is toegekend rapporteer je op gezette tijden aan het fonds. Voorkom financiële brokken en informeer het fonds direct als er zich in de tussentijd grote wijzigingen voordoen in je plannen. Bijvoorbeeld: Je kunt tijdens de productieperiode niet zomaar geld van de ene naar de andere hoofdpост verschuiven zonder de voorafgaande toestemming van het fonds. Vaak werken de subsidiegevers met voorschotten. Je ontvangt dus nooit het hele subsidiebedrag in één keer. Houd er daarom rekening mee dat je ook de ingediende facturen/rekeningen niet in één keer kunt betalen en zorg dat je voldoende liquide bent gedurende de looptijd van je productie om de meest urgente betalingen te kunnen doen.

Stap 6. Schrijf een verantwoording

Je moet achteraf altijd financiële en artistieke verantwoording afleggen van je project. Houd er rekening mee dat het fonds een accountantsverklaring kan vragen, Bewaar in ieder geval je bonnen! Als de afrekening wordt goedgekeurd ontvang je de rest van het toegezegde subsidiebedrag.

Meer informatie?

Kijk op <http://www.beroepkunstenaar.nl/> voor uitgebreide informatie over het schrijven van een subsidieaanvraag en een beknopt (niet volledig) overzicht van de cultuurfondsen.

Als lid van de Kunstenbond kunnen we je in een adviesgesprek verder op weg helpen met de financieringsmogelijkheden voor je projecten. Maak een afspraak door te bellen op 020-2108050 van maandag t/m vrijdag tussen 10.00 - 17.00 uur of mail naar: info@kunstenbond.nl